

შპს "გარდაბნის თბოსადგური"

გარდაბნის 230 მგვტ კომბინირებული ციკლის
თბოელექტროსადგურის ტერიტორიაზე,
ადმოსავლეთ ნაწილში წყლის არხის მიმდებარე
ტერიტორიაზე წყლის სალექარი აუზის
მშენებლობა

მუშა პროექტი

ტომი 4

მშენებლობის ორგანიზაციის
პროექტი

შემსრულებელი:

ინჟინერი

ბ. დგებუაძე

თბილისი 2015 წ.

სარჩევი

1. სამშენებლო მოედნისა და ობიექტის დასახელება.....
2. მშენებლობის ხანგრძლივობის დადგენა.....
3. მშენებლობის განხორციელების ტექნოლოგიური ნორმალი.....
4. მშენებლობის საინჟინრო მომზადება და მშენებლობის წარმართვის
ცალკეული ეტაპი
5. მშენებლობის წარმართვის წესები და მეთოდები
6. ინსტრუმენტალური კონტროლი
7. მოთხოვნები დემონტაჟის და მიწის სამუშაოებზე
8. მითითებები მიწისზედა სამუშაოთა წარმოებაზე.....
9. რეკომენდებული სამშენებლო–დანადგარები, მექანიზმები და
ინსტრუმენტები.....
10. მშენებლობაზე შრომისა და ელექტრო უსაფრთხოების წესების დაცვა..... 10
11. ეკოლოგია და ბუნების დაცვის საკითხები..... 12
12. მოპ–ის შედგენისათვის ნორმატიული ბაზა.....
13. საერთო სამშენებლო გენერალური გეგმა მოპ -1
14. მშენებლობის განხორციელების კალენდარული გეგმა მოპ -2

1. სამშენებლო მოედნისა და ობიექტის დასახელება

1.1. პროექტი წარმოადგენს გარდაბნის 230 მვტ. კომბინირებული ციკლის თბოელექტროსადგურის ტერიტორიაზე, აღმოსავლეთ ნაწილში წყლის არხის მიმდებარედ ტერიტორიაზე სალექარი აუზის მშენებლობას.

1.2. ტერიტორია ხასიათდება დაბალი განაშენიანებით.

უბანი ხასიათდება შემდეგი კლიმატურ-სეისმური ფაქტორებით: ქარის ჩქაროსნული დაწოლა – 70 კგმ/მ², თოვლის საფარი 50 კგმ/მ², ზამთრის საანგარიშო ტემპერატურა მინუს 12C, გრუნტის ჩაყინვის სიღრმე 0 სმ. სეისმურობა 8 ბალი, უბნის ამგები გრუნტები სეისმური თვისებების მიხედვით განეკუთვნება II კატეგორიას.

1.3. წარმოდგენილი საპროექტო დოკუმენტაციით აღნიშნულ ადგილზე გათვალისწინებულია შემდეგი სამუშაოები:

- ტერიტორიის მოშანდაკება 294,5 ნიშნულზე;
- მავრთულობადის არსებული ღობის ნაწილობრივი და საყარაულო კოშკის სრული დემონტაჟი;
- 2 რკ.ბ. წყლის სალექარი აუზის მშენებლობა;
- ლექის დროებითი შენახვის მოედნის მოწყობა;
- სატუმბო სადგურის და ჭების მშენებლობა;
- ტერიტორიის შემოღობვა მავრთულ ბადით;

1.4. საინჟინრო-გეოლოგიური დასკვნით უბანი მდგრადია და მშენებლობისათვის დამაკმაყოფილებელ საინჟინრო-გეოლოგიურ პირობებში იმყოფება.

1.5. სახარჯთაღრიცხვო დოკუმენტაცია საბაზრო ურთიერთობების პირობებში განსაზღვრავს მშენებლობაზე სამუშაოთა განხორციელების წინასწარ ღირებულებას და არ წარმოადგენს დამკვეთსა და მოიჯარეს შორის გადახდის საშუალებას. მათ შორის ანგარიშსწორება უნდა მოხდეს ფაქტიური დანახარჯების მიხედვით.

1.6. მშენებლობის მომარაგება მასალებითა და ნაკეთობებით ორიენტირებულია ბაზარზე.

- 1.7. სამუშაოთა მწარმოებელმა განუხრელად უნდა იხელმძღვანელოს დამტკიცებული საპროექტო დოკუმენტაციით. კონსტრუქციულ ან სხვა საპროექტო გადაწყვეტილებებში ცვლილებების თვითნებური შეტანა ავტორებთან შეთანხმებისა და ნახაზების კორექტირების გარეშე დაუშვებელია, რაც უნდა მოხდეს დადგენილი წესით, შესაბამისი ხელმოწერებით ავტორებისა და პროექტის მთავარი არქიტექტორის და ინჟინრის მხრიდან.
- 1.8. მშენებლობის განხორციელებასთან და წარმართვასთან დაკავშირებული ტექნიკური საკითხები, გაანგარიშებები და რეკომენდაციები ჩამოყალიბებული და განმარტებულია მოპ-ის ცალკეულ შესაბამის თავებში.

2. მშენებლობის ხანგრძლივობის დადგენა

- 2.1. მშენებლობის ხანგრძლივობის ვადებისა და მისი განხორციელების ცალკეული პერიოდების დასადგენად ხელმძღვანელობენ სნ და წ 1.04.03–83 „მშენებლობის ხანგრძლივობის ნორმები და მარაგნაკეთი“.
- 2.2. აუცილებელია მშენებლობა წარიმართოს მაქსიმალურ ვადებში, ამიტომ დამკვეთთან შეთანხმებით დადგინდა მშენებლობის გეგმიური ხანგრძლივობა მთელი შენობისათვის განხორციელდეს 8 თვის პერიოდით.
- 2.3. მშენებლობის განხორციელების კალენდარულ გეგმაზე ობიექტის მშენებლობის შემოთავაზებული თანმიმდევრობა რეკომენდებული ხასიათისაა. მისი კორექტირება შესაძლებელია სამუშაოთა წარმართვის პროცესში დამკვეთის ინტერესების გათვალისწინებით და მშენებლობის პროცესში აღმოჩენილი შესაძლებლობებით.
- 2.4. ობიექტის მშენებლობის დასრულება გეგმიურ ვადებში სავსებით შესაძლებელია უწყვეტი ფინანსირების პირობებში, რასაც ხელი უნდა შეუწყოს მშენებლობის რაიონის რბილმა და ზომიერმა კლიმატურმა პირობებმაც, აგრეთვე სამშენებლო ორგანიზაციის მძლავრმა საწარმოო ბაზამ.
- 2.5. აღნიშნულის მიხედვით შედგა მშენებლობის განხორციელების შენაკრები კალენდარული გეგმა (იხ.ნახ. მოპ–2).

3. მშენებლობის განხორციელების ტექნოლოგიური ნორმალი

- 3.1. მშენებლობის კალენდარული გეგმით გათვალისწინებული ფინანსური უზრუნველყოფისა და შესაძლებლობების საფუძველზე უნდა მოხდეს სამუშაოთა თანმიმდევრობის განსაზღვრა.
- 3.2. მშენებლობის განხორციელების გეგმიური ხანგრძლივობაა 8 თვე.

4. მშენებლობის საინჟინრო მომზადება და მშენებლობის წარმართვის ცალკეული ეტაპი

- 4.1. ჩვენს მიერ შედგენილი მოპ–ი ითვალისწინებს სნ და 3.01.01-85 „სამშენებლო წარმოების ორგანიზაცია“ მოთხოვნილებების მშენებლობაზე ხანძარსა-წინააღმდეგო და მშენებლობის უსაფრთხო წარმოების ღონისძიებათა დაცვით.
- 4.2. მშენებლობის ორგანიზაციის პროექტის დამუშავებას საფუძვლად დაედო შემდეგი მონაცემები:
 - დავალება პროექტირებაზე;
 - პროექტის მიღებული კონსტრუქციული გადაწყვეტები;
 - მშენებლობის რაიონის სიტუაციური გეგმა;
 - გეოდეზიური გეგმები და პროფილები;
 - საინჟინრო-გეოლოგიური გამოკვლევების მონაცემები;
 - ობიექტის ნატურაში დათვალიერება.
- 4.3. მშენებლობის ორგანიზაციის პროექტი შესრულებულია მოქმედი სამშენებლო ნორმების, წესებისა და სახელმწიფო სტანდარტების (მათ შორის ხანძარფეთქებადი უსაფრთხოების) შესაბამისობით.
- 4.4. მიიღეს თუ არა დამკვეთისგან დამტკიცებულ საპროექტო დოკუმენტაციას, სამშენებლო ორგანიზაცია საჭიროების შემთხვევაში ამუშავებს სამუშაოთა წარმოების პროექტს. ამ პროექტის შედგენა უნდა ხდებოდეს მშენებლობის ორგანიზაციის პროექტში მიღებული გადაწყვეტილებების შესაბამისობით.
- 4.5. სამუშაოთა დაწყება დაიშვება საპროექტო დოკუმენტაციის საფუძველზე გარდაბნის მუნიციპალიტეტის სამსახურიდან სათანადო ნებართვის აღების

შემდეგ. აუცილებელია სამშენებლო მოედნის შემოკავება დროებითი გადასატანი ღობით.

- 4.6. სამშენებლო წარმოების უწყვეტობისა და ტექნოლოგიურობის უზრუნველსაყოფად აუცილებელია მშენებლობის წარმართვა ცხრილში ჩამონათვალი მანქანა-მექანიზმებით, ინსტრუმენტებითა და დანადგარებით. ბეტონის მიწოდებისათვის უნდა გამოვიყენოთ მიქსერები და ბეტონ-დამჭიხნი. სამუშაოები უნდა შესრულდეს სნ და წ III-15-80-ით გათვალისწინებული მოთხოვნების სრული დაცვით.
- 4.7. გეოდეზიურ-დაკვალვითი სამუშაოები სრულდება სნ და 3.1.01.-85 „გეოდეზიური სამუშაოები მშენებლობაში“ მოთხოვნათა გათვალისწინებით.
- 4.8. მშენებლობის ცალკეულ ეტაპზე და მათ წარმართვაზე უფრო დეტალურად იხილეთ მომდევნო სათანადო ნახაზებზე.
- 4.9. მშენებლობა ხორციელდება საავტორო და ტექნიკური ზედამხედველობის ქვეშ. დახურული სამუშაოების მიღება ავტორების კონტროლის ქვეშ დადგენილი წესით აუცილებელია.

5. მშენებლობის წარმართვის წესები და მეთოდები

- 5.1. მშენებლობის ორგანიზაცია და სამშენებლო-სამონტაჟო სამუშაოთა წარმართვა უნდა მოხდეს მოქმედი სამშენებლო ნორმებისა და წესების შესაბამისობით. 1987 წ. მშენებლობის სამინისტრომ ქართულ ენაზე გამოსცა კრებული სამახსოვრო „წარმოების ნორმები და წესები“.
- 5.2. ყველაზე შრომატევად და საპასუხისმგებლო სამუშაოებად გვევლინებიან დაარმატურებისა და დაბეტონების პროცესები. მათი შესრულება აუცილებელია სნ და წ III-15-76 მოთხოვნილებების დაცვით.
- 5.3. ფუძე საძირკვლევის მოწყობისას ხელმძღვანელობენ სნ და წ. 3.02.01-83 ნორმებით ფუძეები და საძირკვლები.
- 5.4. ქვემოთ ჩამოთვლილია მოქმედი ნორმები და წესები, რომლებითაც უნდა იხელმძღვანელოს სამშენებლო ფირმამ სამშენებლო-სამონტაჟო სამუშაოთა წარმოების დროს
– სნ და წ III-33-79 „ელექტროსამონტაჟო სამუშაოები“.

- სნ და წ III-10-78 „ტერიტორიის კეთილმოწყობა“.
- სნ და წ III-4-80 „უსაფრთხოების ტექნიკაში“.
- სახანძრო უსაფრთხოების წესები სამშენებლო–სამონტაჟო სამუშაოთა წარმოების დროს;
- სნ და წ 1.06.05-85 „მშენებლობისადმი საპროექტო ორგანიზაციების მიერ საავტორო ზედამხედველობა“.
- ინსტრუქცია „სამშენებლო–სამონტაჟო სამუშაოთა ხარისხის შეფასების შესახებ“.
- ინსტრუქცია „მშენებლობით დამთავრებული ობიექტების ექსპლუატაციაში მიღება“.

5.5. აგრეთვე საჭიროა საქართველოს პარლამენტის მიერ მიღებული შემდეგი კანონებით ხელმძღვანელობაც;

- გარემოს დაცვის თაობაზე, 1996 წ.
- წყლის გამოყენების შესახებ, 1997 წ.
- მავნე ქიმიური ელემენტები, მათი კლასიფიკაცია და უსაფრთხოება, 1998 წ.

გარემოს დაცვის შესახებ კანონი განსაზღვრავს ჰაერის დაბინძურების, წყლის დაბინძურების, წყლის ალების და ჩაშვების, ნარჩენების უტილიზაციის, ხმაურისა და სხვათა შესახებ საკითხებს, რომელთა გათვალისწინებაც აუცილებელია სამშენებლო–სამონტაჟო სამუშაოთა შესრულების საკითხები.

კანონი ატმოსფერული ჰაერის შესახებ ითვალისწინებს ჰაერის კონტროლსა და დაბინძურების შეზღუდვის მეთოდებს, ჰაერის ხარისხიანობის სტანდარტებს და განსაზღვრავს დასაშვებ ზღვრებს სამშენებლო საქმიანობის პირობებში.

მავნე ქიმიური ელემენტების შესახებ კანონი მოიცავს მავნე ნივთიერებათა კლასიფიკაციას და მათ უსაფრთხო მოხმარების საკითხებს. მაგალითად, საყოფაცხოვრებო ნარჩენების გატანა აუცილებელია სპეციალური ბუნკერებით, ხოლო სამშენებლო ნაგვისა დამოკიდებულია სამშენებლო სამუშაოების მტკვერშემცველობაზე.

თუ სამშენებლო ნაგავი მტკერის გაბნევის საშიშროებას მოიცავს, თვითმცლელ მანქანებზე დაყრის შემდეგ მას აუცილებელია გადაეფაროს სახურავი ბრეზენტისგან ან მყარი მასალისგან.

6. ინსტრუმენტალური კონტროლი

- 6.1. გეოდეზიური კონტროლის დროს მოწმდება ნაგებობის ელემენტებისა და ცალკეული კონსტრუქციების შესაბამისობა პროექტთან მათი მოწყობის პროცესში.
- 6.2. თავდაპირველად ამაგრებენ დაკვალვის გარე ქსელს სამშენებლო მოედანზე ნახაზზე მიღებული ღერძების გადატანით ნატურაში. სანიველირო და დგომითი დაკვალვის წერტილები უნდა იყოს გაერთიანებული.
- 6.3. ელემენტებისა და კონსტრუქციების გეგმური და მაღლივი მდგომარეობა, მათი ვერტიკალობა, ჩასატანებელი დეტალების დაყენების სიზუსტე მოწმდება შენობის შიდა დაკვალვის ნიშნულებიდან, ხოლო საინჟინრო კომუნიკაციებისა – გარე დაკვალვის ქსელის ან რეპერების მყარი წერტილებიდან.
- 6.4. მიიღებს თუ არა დამკვეთისაგან დამტკიცებულ საპროექტო დოკუმენტაციას, სამშენებლო ორგანიზაცია საჭიროების შემთხვევაში ამუშავებს სამუშაოთა წარმოების პროექტს. ამ პროექტის შედგენა უნდა ხდებოდეს ორგანიზაციის პროექტში მიღებული გადაწყვეტილებების შესაბამისობით.
- 6.5. სამუშაოთა დაწყება დაიშვება საპროექტო დოკუმენტაციის საფუძველზე გარდაბნის მუნიციპალიტეტის ურბანული დაგეგმარების სამსახურიდან სათანადო ნებართვის აღების შემდეგ. მოსამზადებელ პერიოდში უნდა მოხდეს სამშენებლო მოედნის უზრუნველყოფა დროებითი წყლით და ენერგიით, დროებითი ღობით. სადემონტაჟო სამუშაოების განხორციელება უნდა მოხდეს მიმდევრობითი მეთოდით. სამუშაოების დროს უნდა იყოს გათვალისწინებული: მუშების სათანადო ინსტრუქტაჟი და უზრუნველყოფა სპეციალური ტანსაცმლით და სათვალეებით, ნაგვის გატანა სპეციალური ტანსაცმლით და სათვალეებით, ნაგვის გატანა სპეციალური ავტოთვითმცლელის საშუალებით. ავარიული სიტუაციის შემთხვევაში

უნდა მოხდეს სამუშაოების შეჩერება. ყველა საშიში ადგილი უნდა იყოს შემოღობილი სათანადო განათებით ღამის საათებში.

- 6.6. სამშენებლო წარმოების უწყვეტობისა და ტექნოლოგიურობის უზრუნველსაყოფად აუცილებელია მშენებლობის წარმართვა ცხრილში ჩამოთვლილი მანქანა-მექანიზმებით, ინსტრუმენტებითა და დანადგარებით. სამუშაოები უნდა შესრულდეს სნ და წ III-15-80-ით გათვალისწინებული მოთხოვნების სრული დაცვით.

7. მითითებები ქვაბულის ამოღებაზე - მიწის სამუშაოებზე

- 7.1. ტერიტორიაზე ნარჩენი საძირკვლების დემონტაჟის და მოშანდაკების შემდეგ წარმოებს ნაგებობის ღერძული დაკვაღვა და მისი მიბმა რეპერებთან, რაც სრულდება სპეციალისტთა მონაწილეობით და სათანადო აქტის შედგენით.
- 7.2. ქვაბული უნდა მოეწყოს ბუნებრივი დახრის კუთხით და ნაწილობრივი გამაგრებით ქვაბულის ფერდის ქანობი მიღებულ იქნას სნ აქ. 3.02.01.87 და § სნ და წ. III -4-80 მიხედვით. ქვაბულის მიღება უნდა მოხდეს ინჟინერ-გეოლოგის მიერ აქტების შედგენით პარალელურად უნდა მოხდეს შესაბამისი დამკვეთის სამსახურის მიერ ქვაბულისა და საძირკვლის მიღება ექსპლუატაციაში.
- 7.3. მიწის სამუშაოების შესრულების დროს უზრუნველყოფილი უნდა იყოს ინსტრუმენტალური კონტროლი. გრუნტის ბუნებრივი სტურქტურის დარღვევა სასურველი არ არის. ქვაბულის ძირში გრუნტის ბუნებრივი სტურქტურის შენარჩუნება აუცილებელია.
- 7.4. მიწის ამოღება- განატა უნდა ვაწარმოთ მექანიზირებული წესით.
- 7.5. მიწაში ჩაღრმავებული კედლების ამოყვანის შემდეგ საჭიროა მათ ირგვლივ ცარიელი სივრცის შევსება შემოტანილი გრუნტით.
- 7.6. ცალკეულ სამშენებლო და სამონტაჟო სამუშაოთა შესრულება აუცილებელია საპროექტო დოკუმენტაციის შესაბამისობითა და მოქმედი სამშენებლო ნორმებისა და წესების დაცვით.
- 7.7. ცალკეულ სამუშაოებზე მათი შესრულების მეთოდებისა და წესების შესახებ, აგრეთვე შრომის უსაფრთხოების წესების თაობაზე დოკუმენტები ქართულ

ენაზე თავმოყრილია მშენებლობის სამინისტროს მიერ 1986 წელს გამოცემული კრებულ სამახსოვროში „სამშენებლო წარმოების წესები და ნორმები“.

8. მითითებები მიწისზედა სამუშაოთა წარმოებაზე

- 8.1. მიწისზედა სამუშაოების წარმართვა რეკომენდებულია მობილური ამწეების გამოყენებით.
- 8.2. ბეტონის ჩასხმა სასურველია განვახორციელოთ „პომპის საშუალებით“ .
- 8.3. სამშენებლო წარმოების თვალსაზრისით შემზღუდავი პირობები არ აღინიშნება. სამუშაოები წარმოებს საკადასტრო საზღვრების ფარგლებში მოწყობილი ღობის შიგნით.
- 8.4. სამუშაოები აუცილებელია წარიმართოს ინსტრუმენტალური კონტროლისა და საავტორო ზედამხედველობის ქვეშ შრომისა და ელექტროუსაფრთხოების წესების განუხრელი დაცვით.
- 8.5. ობიექტი ვერ ჩაბარდება ექსპლუატაციაში ნაგებობის სრული დამთავრებისა და მიმდებარე ტერიტორიის კეთილმოწყობა-გამწვანების გარეშე.
- 8.6. ცალკეული სამშენებლო და სამონტაჟო სამუშაოთა შესრულება აუცილებელია საპროექტო დოკუმენტაციის შესაბამისობითა და მოქმედი სამშენებლო ნორმებისა და წესების დაცვით.

9. რეკომენდებული სამშენებლო-დანადგარები, მექანიზმები და ინსტრუმენტები

- 9.1. მშენებლობის ნორმების უწყვეტი რითმისა და ტექნოლოგიურობის უზრუნველსაყოფად აუცილებელია მისი აღჭურვა თანამედროვე ტექნიკური საშუალებით. მათი რეკომენდებული ჩამონათვალი მოცემულია ცხრილში:

დასახელება	რაოდენობა
– ექსკავატორი (2 მ კუბ.) ჩამჩით	2
– ამწე 10-ტონა ტვირთამწეობის	1

– თვითმცლელები 25 მ კუბ.	10
– ასვალტობეტონის დამგები მექანიზმი	1
– მობილური მცირეგაბარიტინია მანქანა (ბობკატი)	2
– სატკეპნი გლუვ ვალციანი	1
– სატკეპნი პლევმატური	1
– სატკეპნი ვიბრაციული	1
– სარწყავ-სარეცხი მანქანა	1
– ავტობეტონმრევი მიქსერი	10
– ავტობეტონდამჭიხნი დანადგარი „პომპა“	2
– ელექტრო შესადული	1
– პნევმატური ინსტრუმენტები	4 კომპლექტი
– სიღრმითი ვიბრატორი	6
– ზედაპირული ვიბრატორი	4
– სხვადასხვა დანიშნულების ხელის მოწყობილობა– ინსტრუმენტები: ნიჩბები, ბარები, ლომები, წერაქვები და სხვა	მოთხოვნის მიხედვით

9.2. რეკომენდებული მანქანა-დანადგარები და ინსტრუმენტ-მოწყობილობები შესაძლოა შეიცვალოს ანალოგიურით ან უფრო თანამედროვეთი.

10. მშენებლობაზე შრომისა და ელექტრო უსაფრთხოების წესების დაცვა

მომუშავეთა შორის უსაფრთხოების ღონისძიებები სამშენებლო-სამონტაჟო სამუშაოთა წარმოების ყველა ეტაპზე უნდა იყოს დაცული. თანახმად „სნ და წ III-4-80 უსაფრთხოების ტექნიკა მშენებლობაში“ და სხვა ნორმატიულ-საკანონმდებლო დოკუმენტების მითითებების შესაბამისობით. მათგან ყურადღება მახვილდება შემდეგზე:

- 10.1. სამუშაო ადგილები მუშაობის პირობებისა და ტექნოლოგიურობის გათვალისწინებით უზრუნველყოფილ უნდა იყოს დაცვით.
- 10.2. ბეტონის ტუმბოს გამოყენებისას ნარების მიწოდება და ჩასხმა ქარგილებში უნდა მოხდეს ერთ მეტრზე ნაკლები სიმაღლიდან.

- 10.3. ზედმეტი გრუნტის და ნაგავის დატვირთვა ავტოვითმცლელზე უნდა წარმოებდეს გვერდიდან ან უკანა მხრიდან.
- 10.4. მშენებლობაში საჭიროა სერტიფიცირებული მასალების და ნაკეთობების გამოყენება მათი ტექსიკურობის გათვალისწინებით დაშვებულ ნორმებში.
- 10.5. ადვილად აალებადი სამღებრო, საიზოლაციო და სხვა მასალების, აგრეთვე მომწამლავი ნივთიერებების რაოდენობა სამშენებლო სამუშაოთა წარმოების ზონაში არ უნდა აღემატებოდეს დღიურ მოთხოვნილებას.
- 10.6. ჰიდროსაიზოლაციო სამუშაოთა შესრულებისას, მუშები უნდა იყენებდნენ სპეცტანსაცმელს, რესპირატორებსა და თავსაბურავებს.
- 10.7. საყალიბო ქარგილები, დაყენების შემდეგ მოწმდება საიმედოობაზე მათში ბეტონის ჩასხმამდე. ასევე მოწმდება ბადიის საიმედოობაც და წესრიგიანობაც სამაგრების თვითგახსნა რომ არ მოხდეს.
- 10.8. მასალების და ნაკეთობების დასაწყობება უნდა მოხდეს მათზე ტექნოლოგიური მოთხოვნილებების პირობათა გათვალისწინებით; ამავე დროს ისინი უნდა დაეწყოს მოსწორებულ ადგილზე, რომ მათი მოცურებაც არ მოხდეს.
- 10.9. ელექტრო უსაფრთხოების წესები ჩამოყალიბებულია საქ. სტანდარტში 12.1.013–88. ელექტროკარადა ყოველთვის უნდა იყოს ჩაკეტილ მდგომარეობაში, ელექტროკაბელები, ელექტროსადენები და მოწყობილობები კი იზოლირებული. გაშიშვლებული სადენების გამოყენება აკრძალულია.
- 10.10. იკრძალება ვიბრატორის სხვა ადგილას გადატანა მისი ელექტროქსელიდან გამორთვის გარეშე. სამუშაოს შესრულების შემდეგ ვიბრატორი სუფთავდება და მშრალად იწმინდება.
- 10.11. სამშენებლო მოწყობილობათა ჩართვა (ელექტრო შესადუღებელი აპარატები და სხვა) საბინაო ელექტროქსელში აკრძალულია. ელექტროქსელის სამსახურის ტექზედამხედველობის სამსახურთან შეთანხმებით ნებადართული სატრასნფორმატორო ქვესადგურიდან უნდა მოხდეს სამწვერიანი ელექტროკაბელის შემოყვანა დახურულ კარადაში და მრიცხველის დაყენება, საიდანაც ძალოვანი და გასანათებელი სადენები გაიმართება მომხმარებლისაკენ.

10.12. მობილური ამწეების; ბეტონდამჭიხნი დანადგარების („პომპა“); და სხვა მანქანა-მექანიზმების მუშაობის პერიოდში მის ქვეშ ან სიახლოვეს უცხო და სამშენებლო ოპერაციებში დაუსაქმებელ პირთა ყოფნა აკრძალულია. უცხო პირთა, აგრეთვე სამშენებლო ოპერაციებში დაუსაქმებელ მუშა-მოსამსახურეთა ყოფნა სამშენებლო მოედანზე და მის სიახლოვეს სახიფათო ზონაში დაუშვებელია. ამწის მუშაობის დროს მოშორებით დგება მესიგნალე და აწესრიგებს როგორც ფეხმავალთა, ასევე ავტოტრანსპორტის მოძრაობას.

11. ეკოლოგია და ბუნების დაცვის საკითხები

- 11.1. მშენებლობის პროცესში აუცილებელია განხორციელდეს სპეციალური ღონისძიებები მიმდებარე ტერიტორიის დამტკვერიანების თავიდან ასაცილებლად.
- 11.2. საბათქაშო და მოსახვითი სამუშაოების შესრულების პერიოდში ფასადებს საჭიროა ჩამოეფაროს ფარდა, რათა ამ შემთხვევაშიც არ მოხდეს მტვრის გაბნევა სელიტებულ ზონაში.
- 11.3. დაუშვებელია საკანალიზაციო ქეზში ბეტონ და ხსნარმილსადენების ჩარეცხვა ან მათი დანაგვიანება სამშენებლო ნარჩენებით.
- 11.4. გარემოს დაცვის სამსახურიდან ნებართვის გარეშე მშენებლობის ზონაში იკრძალება მრავალწლიანი ხეების და ნარგავების მოჭრა-განადგურება.
- 11.5. ზემოთ მითითებული დებულებებიდან გამომდინარე, მშენებლობა უნდა განხორციელდეს ბუნების დაცვითი და ჰაერის გაბინძურების საწინააღმდეგო აქტებისა და ნორმატიული დოკუმენტების შესაბამისობით.

12. მოპ-ის შედგენისათვის ნორმატიული ბაზა

- 12.1. სნ და წ 3. 0.1 0.1-85 „სამშენებლო წარმოების ორგანიზაცია“.
- 12.2. სნ და წ 1. 0.4 0.3-85 „მშენებლობის ხანგრძლივობის ნორმები საცხოვრებელი სახლები მშენებლობაზე“.
- 12.3. კრებული-სამახსოვრო „სამშენებლო წარმოების ნორმები და წესები „ამონაკრები მოქმედი სამშენებლო ნორმებიდან და წესებიდან“,

ურბანიზაციისა და მშენებლობის სამინისტროს გამოცემა, თბილისი, 1987 წ.
ქართულ ენაზე.

12.4. სნ და წ III -4-80 „უსაფრთხოების ტექნიკა მშენებლობაზე“.